

Rammeaftale 2018-20 på det specialiserede
social- og undervisningsområde
KKR Sjælland

Forlængelse af rammeaftalen

Kommunerne i region Sjælland og Region Sjælland har, efter indstilling fra KKR Sjælland, ultimo 2018 besluttet at forlænge rammeaftalen 2018-2019 på det specialiserede social- og undervisningsområde, så den også gælder i 2020.

Nærværende rammeaftale gælder derfor for 2018-2020. Allonge for 2019 til rammeaftalen er ligeledes godkendt af kommunerne og regionen efter indstilling fra KKR Sjælland og indgår i rammeaftale 2018-2020.

Forord

Det specialiserede social- og undervisningsområde er et kommunalt kerneområde som kommunerne samarbejder om, bl.a. for at sikre de rette tilbud til ofte små målgrupper af borgere med særlige behov.

Med rammeaftalen for 2018-19 styrker kommunerne samarbejdet. Mere end 200 brugere, medarbejdere og politikere har været involveret i en ny proces frem mod rammeaftale 2018-19, og behovet for et endnu tættere samarbejde har været gennemgående i processen. Et tættere, forpligtende samarbejde mellem de 17 kommuner og regionen er derfor en hjørnesten i rammeaftale 2018-19.

Målet er at udvikle kvaliteten i og effekten af de tilbud vi giver borgerne i region Sjælland. Det er at styrke inddragelsen af brugerne og deres pårørende. Og det er at få de faglige kompetencer i spil og dele viden om, hvad der virker og hvad der ikke virker.

Samarbejde tager tid og kræver investeringer. Nogen gange oplever man som kommune at give mere til fællesskabet end man får igen. Processen frem mod rammeaftale 2018-19 har bekræftet, at de 17 kommuner i sjællandsregionen er parate til at tage et fælles ansvar for at løfte de kommende års vigtige udfordringer på det specialiserede social- og undervisningsområde.

Det er vores håb og ønske, at rammeaftalen kan være med til at løfte og fokusere vores samarbejde i sjællandsregionen til gavn for borgerne.

Borgmester Niels Hörup, Solrød
Formand for KKR Sjælland

Borgmester Knud Erik Hansen, Faxe
Næstformand for KKR Sjælland

Kommunerne i Region Sjælland har en stor indbyrdes samhandel og er indbyrdes afhængige

På voksenområdet bruger kommunerne 65 pct. af botilbudsudgifter på at købe tilbud hos andre (kommuner, regioner, private). Der er en relativ høj købsandel hos private på 25. pct.

På børneområdet bruger kommunerne 60 pct. af botilbudsudgifter på at købe tilbud hos andre (kommuner, regioner, private). Der er en relativ høj købsandel hos private på 36. pct.

Tilsvarende er kommunernes indtægter fra salg til andre kommuner forholdsvis stor.

Processen frem mod rammeaftale 2018-19

KKR Sjælland besluttede sidste år at et nyt fokusområde i rammeaftale 2017, skulle være ”proces for fornyet politisk grundlag for rammeaftale 2018”. Man ønskede at skabe et fornyet politisk grundlag og nyt politisk ejerskab til rammeaftalen.

Den nye proces har betydet tidlig inddragelse politisk, fagligt og af brugere. Der har været afholdt Kick-Off møde for udvalgsmedlemmer i november 2016, i januar 2017 var repræsentanter for brugerne ved de kommunale handicapråd og KKR’s dialogforum samlet og fagpersoner fra kommunerne var samlet i marts 2017. Endvidere har fagfolk fra leverandørerne og fra myndighedsfunktionerne været involveret i arbejdet.

På alle dage var der drøftelser om økonomi, specialisering, recovery og egenmestring, kvalitet og effekt, styrket samarbejde mellem kommunerne og øget brugerinddragelse.

I forhold til samarbejde mellem kommunerne blev dette drøftet bredt: Samarbejde om det mest specialiserede, samarbejde om særlige målgrupper og tilbudstyper, herunder tidlig forebyggende indsats, samarbejde om kompetenceudvikling og metodeudvikling og forskellige måde at organisere samarbejdet på, f.eks. klyngesamarbejde.

Brugerinddragelse blev drøftet som forskellige former for inddragelse af og samarbejde med både brugere og pårørende: inddragelse i driften og udviklingen af tilbud og behov for et tæt samarbejde om at finde frem til borgerens egne ønsker og muligheder for at bidrage til en udvikling.

Endelig var der drøftelser af ønsker til ramme-aftaleprocessen og rammeaftalens udformning samt kommende fokusområder. På møderne var der opbakning til flerårige rammeaftaler.

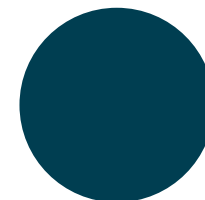
Som afslutning på processen var udvalgsmedlemmer og KKR dialogforum m.fl. samlet den 7. april 2017 til en drøftelse af den kommende rammeaftale. I alt har mere end 200 politikere, fagfolk fra myndighedsfunktionerne og fra tilbuddene samt repræsentanter for brugerne deltaget i processen.

Processen har været præget af stort engagement fra deltagerne og overvældende mange vigtige drøftelser og forslag. Resultaterne fra processen med drøftelser og forslag vil blive anvendt i det videre arbejde og kan også ses i vedlagte bilag fra processen som dokumenterer de input der blev givet undervejs i de mange møder.

Input fra alle drøftelserne, er samlet i denne rammeaftalen for 2018–2019 og uddybes i bilag 11.

Aktiviteter i processen frem imod rammeaftale 2018-19

- 25. november 2016 – politisk kick-off arrangement
- 18. januar 2017 – workshop med KKR Dialogforum og Handicapråd
- 17. marts 2017 – workshop med kommunale fagpersoner og ledere
- 7. april 2017 – opsummerende politisk temadrøftelse på baggrund af den samlede proces
- April/maj måned 2017 – udarbejdelse af rammeaftalen 2018-19

Indhold

Processen frem mod rammeaftalen 2018-19

3

Indhold

4

Indledning

- Mål og retning for det specialiserede social- og undervisningsområde

5

Udviklingsstrategi

- Formulering af fokusområder
- Forslag til fokusområder i rammeaftale 2018-19

6

Styringsaftale

- Flerårig strategi for styring af takst- og udgiftsudvikling
- Forslag til fokusområder i rammeaftale 2018-19

10

Bilagsoversigt

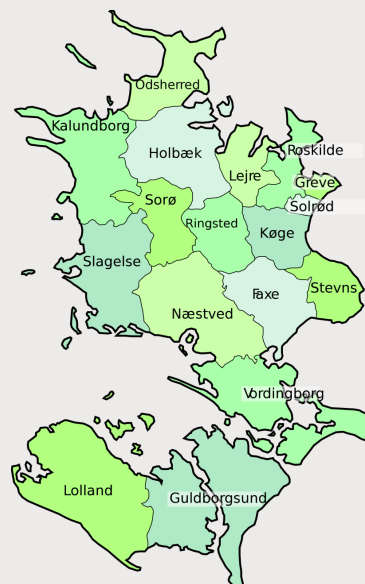
13

Læsevejledning

Rammeaftalen indledes med en kort status på processen med at forny rammeaftaleprocessen samt de politiske sigtelinjer - målet - og overordnede fokusområder.

Herefter uddybes og beskrives indhold og fokusområder i rammeaftalens udviklingsstrategi efterfulgt af en beskrivelse af indhold og fokusområder i rammeaftalens styringsaftale.

Afslutningsvist er der en større bilagssamling, hvor rammeaftalens detaljer samt dokumentation af den gennemførte proces kan findes.

Om rammeaftalen

Rammeaftalen er en aftale om faglig udvikling, styring og koordinering af det specialiserede social- og undervisningsområde.

Det er en aftale, der indgås af de 17 kommuner i Region Sjælland og Regionen., der bygger på KKR Sjællands 7 principper for samarbejdet på dette område.

Følgende sociale tilbud indgår i Rammeaftalen:

- Alle regionale tilbud .
- Kommunale tilbud som anvendes af andre kommuner end driftsherren kan indgå
- Det takstbelagte område udgør i størrelsesordenen 2, 7 mia. kr.
- Antallet af pladser i rammeaftalen er i størrelsesordenen 6.300 - den overvejende del på voksenområdet.
- Det samlede udgiftsområde udgør i størrelsesordenen 6. mia. kr.

Indledning

Mål og retning for det specialiserede social- og undervisningsområde

Følelsen af at være herre vil leve sit liv. At kunne gøre det, man har lyst til og forfølge sine drømme. At stå op hver morgen til en meningsfuld hverdag, hvor man kan bruge sine evner til gavn for andre. For de 17 kommuner i Sjællandsregionen og Region Sjælland er det præcis den filosofi, som skal præge det sociale område.

"Målet er at udvikle socialområdet, så det tager afsæt i borgernes ressourcer og drømme, og insistere på, at udvikling er muligt for alle, som på et tidspunkt i deres liv, får brug for en social indsats fra en kommune"

Vi formulerer dette mål fordi den tid er forbi, hvor en social tilstand kan betragtes som noget varigt. Fordi der efterhånden er så mange erfaringer der viser, at udvikling er muligt. Men først og fremmest fordi, det giver livskvalitet og glæde for de mennesker, som det hele handler om.

I april 2017 udsendte KL det socialpolitiske udspil "Fælles om fremtidens socialpolitik", som netop tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og mål for livet. Med rammeaftalen for 2018 – 2019 tager kommunerne i Sjællandsregionen og Region Sjælland handsken op, og begynder at omsætte idéerne til virkelighed.

Socialområdet er under konstant forandring. Nye målgrupper vokser mens andre målgrupper bliver mindre – og hele tiden skal vi lykkes med at udvikle og matche vores tilbud(og kapacitet) til borgernes behov. Skal vi lykkes med det, og skal vi lykkes med at indfri vores mål, kræver det tæt samarbejde, tæt styring og en fokusering på rehabilitering/recovery.

Igennem det seneste år har man i KKR Sjælland gennemført en proces omkring formuleringen af Rammeaftalen 2018. Processen havde til formål at skabe ny politisk energi og ejerskab til den kommende rammeaftale gennem tæt inddragelse af politikere, fagpersoner og brugere. Denne proces har skabt et klart billede af behovet og ønsket om:

- Et styrket og mere forpligtigende samarbejde mellem kommunerne samt en større videndeling
- En større inddragelse af borgerne – i tilbuddene og i forhold til den enkelte indsats
- Et fortsat fokus på styring

Processen har også skabt ønsket om at skabe en større kontinuitet i forhold til rammeaftalens fokusområder, hvorfor rammeaftalen i sit udgangspunkt foreslås to-årig med en midtvejsstatus.

Tilbuddene på det specialiserede social og undervisningsområde skal udvikles sammen med brugerne, de pårørende og det omgivende samfund. Det aktive liv leves som en del af sociale fællesskaber, hvor kommunerne kun er én blandt flere spillere. Vi ser frem til samarbejdet i de kommende år.

Rammeaftalens indhold

Kommunerne og Regionen har ansvaret for at sikre, at der er tilbud til borgere med behov inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde, og har derfor også ansvaret for at udarbejde Rammeaftalen.

Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi og en styringsaftale, der skal sikre koordinering af kapacitet, indhold og udvikling på tværs af kommunerne.

- *Udviklingsstrategien* skal have fokus på den faglige udvikling i de omfattede tilbud, fokus på behov for oprettelse af nye pladser og tilbud samt på fokusområder. Der skal indgå et samlet skøn for behovet for regulering i antallet af tilbud, samt områder der skal arbejdes med i det pågældende år
- *Styringsaftalen* lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for rammeaftaletilbuddene. Styringsaftalens primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og betalingsmodeller for kommunale og regionale sociale tilbud i den sjællandske region

Udviklingsstrategi

Formulering af fokusområder

Udviklingsstrategien koordinerer udviklingen af tilbud inden for det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Region Sjælland, så der til stadighed er de nødvendige tilbud til små målgrupper og målgrupper med komplekse problemer. Med udviklingsstrategien aftales der fokusområder, som kommunerne vil arbejde med i de(t) pågældende år.

Udviklingsstrategien tager afsæt i de tendenser, bevægelser og udfordringer, som kommunerne og Region Sjælland oplever omkring det specialiserede social- og undervisningsområde samt de input der er indkommet i forbindelse med processen omkring rammeaftalen for 2018-19 fra politikere, fagpersoner og brugere.

I Sjællandsregionen er der en lang tradition for at arbejde sammen på tværs af kommunegrænserne – uanset om det er med andre kommuner eller gennem regionen. Gennem samarbejdet er der bl.a. mulighed for at udnytte ressourcer bedre, lære af hinandens erfaringer, øge specialiseringen af visse tilbud samt opnå et bedre driftsgrundlag for små tilbud.

Aktuelt opleves et udgiftspres for mange af regionens kommuner på det specialiserede social- og undervisningsområde. Og brugerne og deres organisationer giver udtryk for en bekymring for den lokale udbygning af tilbudskapacitet og er bekymret for en mulig afspecialisering af området. Derfor er den politiske dialog som er fremkommet i processen om et styrket samarbejde, større videndeling og styrket brugerinddragelse et vigtigt skridt henimod en positiv udvikling og dialog om områdets udvikling.

I år er udviklingsstrategien i særlig grad resultatet af den politiske proces der har været gennemført med fokus på at etablere et fornyet og bredt ejerskab til rammeaftalen blandt politikere, brugere og fagpersoner.

De formulerede fokusområder i udviklingsstrategien er:

Fokusområder i rammeaftalens udviklingsstrategi 2018-19

- Fokusområde 1: Borgeren først - samarbejde med brugerne og deres pårørende
- Fokusområde 2: Forpligtende samarbejde om tilbud til udvalgte målgrupper
- Fokusområde 3: Tilbuddenes viden og kompetencer skal i spil
- Fokusområde 4: Praksisnær metodeudvikling og vidensdeling om effekt

Rammeaftale 2018-19 indeholder yderligere tre forslag til fokusområder som beskrives i forbindelse med styringsaftalen.

Er der de nødvendige tilbud i Region Sjælland?

Det generelle billede er, at de fleste kommuner oplever, at der på de fleste områder grundlæggende er de nødvendige tilbud; både vurderet ud fra behovet for antal pladser og målgruppernes behov: indholdet i tilbuddene.

Samlet set opleves balance mellem udbud og efterspørgsel af pladser og sammenhæng mellem behov og tilbud til målgrupperne.

Der er dog områder og målgrupper, som man bør være opmærksom på.

Opmærksomhedspunkter:

På børneområdet nævnes stigende efterspørgsel efter plejefamilier, ønske om døgnplejepladser og flere lokale dagtilbud samt behov for tilbud til børn og unge med psykiske vanskeligheder.

På voksenområdet nævnes stigende efterspørgsel efter pladser på herberg og forsorgshjem, bl.a. til borgere med aktivt misbrug og med handicap samt behov for tilbud til sindslidende og borgere med dobbeltdiagnoser og hjerneskadede.

Opmærksomhedspunkterne vil blive indtænkt i arbejdet med de fire fokusområder i 2018-19

Der er i 2017 igangsat et samarbejde med socialtilsynet om rekruttering af plejefamilier og et arbejde om hjemløshed/socialt udsatte.

Udviklingsstrategi

Forslag til fokusområder i rammeaftale 2018-19

Alle foreslåede fokusområder omhandler et styrket og mere forpligtigende samarbejde mellem kommunerne og mellem kommunerne og brugerne. Målet med fokusområderne er, at vi skal skabe bedre velfærd sammen, og tage et fælles ansvar for de svære prioriteringer på det specialiserede socialområde.

Fokusområde 1: Borgeren først - samarbejde med brugerne og deres pårørende

Målet for udvikling af det specialiserede socialområde indebærer, at visitationsprocesser og indsatser starter hos borgeren og hans eller hendes netværk og pårørende. Uden borgerens egen indsats/motivation ingen eller ringere effekt. Derfor vil kommunerne i region Sjælland med rammeaftale 2018-19 sætte et fælles fokus på at *starte hos borgeren*, og for alvor forstå borgerens egne ønsker til en forandring som grundlag for at finde løsninger sammen. Vi starter ikke hos os selv, i eget "system", men hos borgeren. Recovery og rehabilitering har været centrale begreber i hele rammeaftaleprocessen, hvor der er et stort ønske om at udvikle socialområdet med afsæt i borgernes ressourcer og drømme. Hvis dette skal lykkes så kræver det et særligt fokus på bruger- og pårørendeinddragelse. Det skal ske både i samskabelsesprocesser med den enkelte borger, men også i relation til lokale og regionale beslutningsprocesser, behovsvurderinger og nye løsninger, hvor det er en gevinst med et fælles blik på fælles udfordringer. Som supplement til den nuværende inddragelse via lokale og regionale handicapråd og bruger/pårørenderåd, skal der arbejdes med metoder, der afprøver og udvikler eksisterende/nye former for brugerinddragelse, herunder hvordan disse kan udbredes på tværs af kommunegrænserne.

Brugerne siger

Vi ønsker mere dialog om udviklingen og mulige løsninger – gerne i dialogbaserede forpligtigende samarbejder
Vi ønsker fokus på overgange mellem myndighed og tilbud og mellem fx psykiatriske afdelinger og kommunale tilbud.

Vi ønsker mere fokus på individuelle mål, handleplaner og rehabilitering

Fagpersonerne siger

Mere forpligtigende samarbejde om tilbud enten på tværs af alle kommuner eller i klyngesamarbejder af 3 til 4 kommuner, fx nye målgrupper eller borgere med dobbeltdiagnoser mv.

Fokusområder i rammeaftalen for 2017

I forbindelse med rammeaftale 2016 og 2017 er besluttet en række fokusområder i udviklingsstrategien. To af fokusområderne for 2017 er fortsat fra 2016. Denne praksis er med til at sikre kontinuitet i arbejdet.

Fokusområder i 2016 var:

1. Socialstyrelsens Centrale udmelding: Mennesker med svære spiseforstyrrelser (afsluttet)
2. Kontanthjælpsreformens betydning for det specialiserede område og særlig fokus på de unge (15-25 år). Fortsættes i fokusområdet om hjemløshed/socialt udsatte i 2017
3. Psykiatriområdet herunder pensionsreformens betydning og ungeområdet (overgår til 2017)
4. Kommunikationsområdet (afsluttet)
5. Økonomi - KORA analyse (afsluttet)

Fokusområder i 2017 er:

1. Kommunikationsområdet (afsluttet)
2. Økonomi – KORA analyse (afsluttet)
3. Hjemløshed/socialt udsatte (i gang)
4. Bedre kvalitet i støtten til borgere i grænseområdet mellem psykiatri-, socialpsykiatri- og misbrugsområdet og som har voldelig risikoadfærd (under opstart)
5. Proces for fornyet politisk grundlag for rammeaftale 2018 (i gang)

Andre initiativer og projekter i 2016 og 2017:

1. Samarbejde med Socialtilsynet om rekruttering af plejefamilier
2. Spørgeskemaundersøgelse om hjerneskadeområdet
3. Taskforce ift. de mest specialiserede tilbud
4. Temadag om videndeling fra de mest specialiserede tilbud
5. Udviklingsprojekt om behov for at arbejde med andre former for specialisering

Udviklingsstrategi

Forslag til fokusområder i rammeaftale 2018-19

Fokusområde 2: Forpligtende samarbejde om tilbud til udvalgte målgrupper Hvis vi skal skabe fagligt attraktive og omkostningseffektive tilbud, der kan matche særligt udvalgte målgruppers behov, er det nødvendigt at styrke samarbejdet mellem kommunerne. Et samarbejde der i forvejen er præget af en stor og velfungerende samhandel mellem kommunerne i Region Sjælland, men hvor der samtidigt er områder, hvor der stadig er rum for et mere intensivt samarbejde – eksempler på dette kan ses i faktaboksen på side 6. Kommunerne forventes derfor fremadrettet løbende og i fællesskab, at afdække behov og muligheder for at udvikle specialiserede tilbud, der med fordel kan etableres på tværs af kommunegrænserne.

Fokusområde 3: Tilbuddenes viden og kompetencer skal i spil

Et vigtigt element i forhold til at kommunerne også fremadrettet skal skabe størst mulig værdi for borgerne og for kommunerne, er at blive bedre til at udbrede de enkelte kommuners specialkompetencer på tværs af kommunegrænserne. Helt centralt står et ønske om at få delt erfaringer fra de specialtilbud, der er beliggende i regionen, som det eksempelvis ses fra BOMI, Platangården eller Himmelev behandlingshjem. For at dette kan lykkes kan kommunerne for eksempel starte med at få identificeret kompetenceområder i de kommuner, der enten har specialtilbud med en særlig viden eller på myndighedssiden har arbejdet med særlige løsninger, der har vist sig at have god effekt. Hvorefter der udvikles et samarbejde om at få disse kompetencer sat i spil på tværs af kommunegrænserne, fx i form af fælles skolebænk, workshops eller som rejsehold.

Brugerne siger

Der var et ønske om, at der for hver målgruppe skulle formuleres en mini-strategi der var baseret på en række valg omkring hvilken type af samarbejde der matchede den enkelte målgruppe samt faglighed, økonomi, udvikling mv.

Brugerne siger

Større videndeling mellem kommuner. Det blev forslået at der skete en mere systematisk videndeling mellem kommunerne i regionen. Videndeling forstås meget bredt og kan både være fagligt, metoder eller i forhold til arbejdstilrettelæggelse mv.)

National koordination

I forlængelse af evalueringen af kommunalreformen besluttede Folketinget, at etablere en national koordinations-struktur, som varetages af Socialstyrelsen. Formålet er at forhindre en u hensigtsmæssig afspecialisering af det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Socialstyrelsen følger udviklingen i tilbud, målgrupper og indsatser og har bl.a.:

- Kompetence til at udmelde målgrupper eller særlige indsatser som kommunalbestyrelserne skal forholde sig til i forbindelse med de årlige rammedegørelser.
- Beføjelse til at anmode kommunalbestyrelserne om at foretage en fornyet behandling af indsatsen ift. de centralt udmeldte målgrupper og indsatser.
- Beføjelse til at meddele driftspålæg, som indebærer at en kommune eller region pålægges et driftsansvar.

Centrale udmeldinger

Socialstyrelsen overvåger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser samt indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på området. I regi af national koordination kan Socialstyrelsen udsende centrale udmeldinger. En Central Udmelding udsendes, hvis Socialstyrelsen vurderer, at der er behov for at sætte særligt fokus på en målgruppe for at indsatsen sikres og videreudvikles.

Der er til rammeaftalen for 2018 ikke udsendt nogle centrale udmeldinger.

Udviklingsstrategi

Forslag til fokusområder i rammeaftale 2018-19

Fokusområde 4: Praksisnær metodeudvikling og vidensdeling om effekt

Der har igennem hele processen været fokus på, at der arbejdes med stadig udvikling af det specialiserede område i Region Sjælland og at der sker en øget videndeling mellem kommunerne omkring de tiltag, hvor der kan påvises en synlig evidensbaseret effekt. Et vigtigt signal i relation til dette, har været at kommunerne skal styrke det fælles samarbejde i forhold til metodeudvikling, hvilket eksempelvis kan ske igennem fælles forsøgsbaserede projekter, der både afprøver nye metoder i opgaveløsningen, men også beskriver effekter af de igangsatte projekter. Dette foregår allerede i nogen grad i kommunerne for eksempel i Nordvestsjælland, hvor 5 kommuner er gået sammen om at etablere en recovery-skole i samarbejde med FOF og AOF.

Brugerne siger

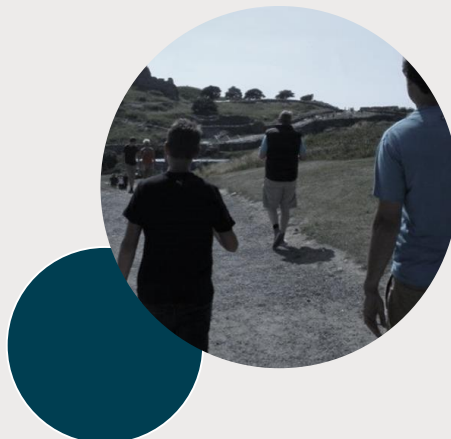
Etablering af et kompetencecenter for at fastholde og udvikle kompetencer.

Et kompetencecenter der fastholder, udvikler og formidler faglige Vi ønsker fokus på overgange mellem myndighed og tilbud og mellem fx psykiatriske afdelinger og kommunale tilbud

Fagpersonerne siger

Den direkte brugerinddragelse fungerer på det enkelte tilbud – men skal styrkes.

Der ønskes et bedre samspil mellem myndighed og udfører – ny styringsdialog i rammeaftalerne, som indeholder en kontinuerlig justering af tilbud ud fra en forventning om, at borgeren har udviklet sig.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Kommunerne har ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Der er i 2018 tre landsdækkende undervisningstilbud, fire landsdelsdækkende undervisningstilbud, tre øvrige landsdækkende tilbud samt otte tilbud med sikrede afdelinger.

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud var i 2016 på 104 procent. Den samlede belægning på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2016 på 75 procent.

Hovedparten af de kommuner, som har anvendt tilbuddene de seneste år, finder, at tilbuddenes kapacitet hænger sammen med behovet for højt specialiserede tilbud til målgrupperne.

Grønland og Færøerne

Region Sjælland har en særlig forpligtelse over for Grønland og Færøerne og fastlægger behov/forventet forbrug af pladser og koordinerer antallet af pladser mellem regionerne .

Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Grønlands Selvstyre, har i løbet 2016 hjemtaget de opgaver som varetages af Departementets afdeling i Grønlands repræsentation i Danmark, der er lukket ultimo 2016

Styringsaftale

Flerårig strategi for styring af takst- og udgiftsudvikling

KKR Sjælland tilrådte 13/6 2016 en bredere flerårig strategi i forhold til at arbejde med styring af takst- og udgiftsudvikling. KKR anbefaler kommunerne, at der i en flerårig periode fra 2017-2020:

- At gennemføre analyser af takster pr. målgrupper frem for på kommuneniveau med henblik på at få mere relevant viden om takstudviklingen og sammenhængen mellem pris, indhold og kvalitet end tidligere takstanalyser har givet mulighed for
- At samarbejde om effektiviseringstiltag i en fortsat analyse/vidensdelingsproces suppleret med årlige redegørelser fra de enkelte kommuner til KKR (fællesskabet) om, hvad den enkelte kommune har gjort for at bidrage til en effektiv udvikling på det samlede udgiftsområde
- At gennemføre en løbende, kritisk refleksion i hver kommune med afsæt i analyserne og spørgsmål fra KORA med det formål, at den enkelte kommune anvender resultaterne til at optimere deres egen drift.
- At fortsættes med markedsafprøvning/konkurrenceudsættelse som et spor til sikring af en effektiv prissætning for ydelserne, og i forlængelse heraf at de enkelte kommuner generelt fremmer effektfokus og gennemsigtighed ved at opstille klare krav og effektmål, når der købes ydelser hos eksterne leverandører

Denne flerårige strategi er fortsat grundlaget for rammeaftalen 2018-19. Baggrunden er et ønske om at tage et fælles ansvar for at forbedre forholdet mellem kvalitet og pris, og at sikre det sker på et faktisk solidt grundlag. Analyserne giver mulighed for at de enkelte kommuner kan overvåge udviklingen, og kan danne grundlag for fælles ledelsesinformation og gennemsigtighed.

KORA har opdateret analyserne, og der er udarbejdet økonomi- og takstanalyser, samt styringstiltag på baggrund af ovenstående beslutning. Informationerne i disse analyser er primært oplysninger, der anvendes i kommunernes egen styringsinformation.

Formålet er at gå et skridt videre med vidensdeling om de styringstiltag, der virker. Dette kommer til udtryk gennem de følgende formulerede fokusområder i styringsaftalen.

Fokusområder i rammeaftalens styringsaftale 2018-19

- Fokusområde 5: Vidensdeling om styring
- Fokusområde 6: Styringsdata og information
- Fokusområde 7: Stigende behov for støtte

Kort om styringsaftalen

Styringsaftalen skal indeholde:

- Angivelse af hvilke konkrete tilbud, der er omfattet af styringsaftalen
- Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen
- Aftaler om prisstrukturen for de omfattede tilbud
- Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser
- Aftaler om principper for indregning af udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud
- Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner

Styringsaftale

Forslag til fokusområder for rammeaftalen 2018-19

Fokusområde 5: Vidensdeling om styring

Som led i strategiens udmøntning er der indledt et samarbejde om at beskrive effektiviseringstiltag. De enkelte kommuner beskriver, hvad de hver især har gjort for at bidrage til en effektiv udvikling på det samlede udgiftsområde.

KKR har herudover på baggrund af temadrøftelse om styring af det specialiserede socialområde den 25/4 2017 besluttet, at der på tværs af kommunerne deles erfaringer om styring, viden og god praksis. Det er vigtigt, at der i kommunerne er fokus på effekt, progression, tæt opfølgning og på tidlig forebyggelse.

Der tages initiativ til yderligere vidensdeling på tværs af kommuner. Der afholdes derfor en temadag om styring af det specialiserede social- og undervisningsområde, hvor målgruppen er faglige direktører og chefer fra kommunerne, samt kommunernes økonomichefer og medarbejdere på området. Formålet er at gå et skridt videre med vidensdeling om de styringstiltag, der virker.

Fokusområde 6: Styringsdata og information

Det er en del af den nye strategi, at der udarbejdes økonomianalyser på målgrupper, og at kommunerne hvert år indberetter styringstiltag brugt i de enkelte kommuner. KORA's netop offentliggjorte kvalitetsrapporter viser, at uensartet datakvalitet gør det svært for kommunerne at sammenligne prisen på sociale ydelser.

KORA's analyser af udgiftsudviklingen på de specialiserede børne- og voksenområder er opdateret også i 2017 til brug for fælles benchmark. Rapporterne viser overordnet, at kommunernes udgifter på voksenområdet fra 2014 til 2015 er steget, antallet af brugere er steget og enhedsudgifterne er faldet, hvilket er samme resultat som rapporten i 2016 viste. På børneområdet er udgifterne steget, antallet af modtagere faldet og enhedsudgifterne er steget. Udviklingen fra 2010 til 2014 viste, at udgifterne og antallet af borgere faldt, mens enhedsudgifterne steg.

Der arbejdes videre i rammeaftaleperioden med at identificere hvilke styringsinformationer eller harmonisering af datatyper på økonomiområdet, der kan bidrage til bedre data til brug for sammenligning kommunerne imellem og til optimering af kommunernes egen drift. Oplæg til arbejdet forelægges KKR på oktobermødet 2017.

De mest specialiserede tilbud

Der foretages løbende en vurdering af hvilke tilbud der kan kategoriseres som de mest specialiserede, som rammeaftalens samarbejde i særlig grad skal sikre.

Det er pt. 10 tilbud på listen:

- Kildebo (hjerneskode)
- BOMI (hjerneskode)
- Platangården (spiseforstyrrelse)
- Børneskolen Filadelfia (epilepsi)
- Bakkegården (kriminelle udviklingshæmmede)
- Kofoedsminde (sikret afdeling)
- Synscenter Refsnæs (synsnedsættelse)
- Orions Bælte (prader willis syndrom)
- Himmelev (autisme)
- Hanne Marie (voldsramte kvinder/misbrug)

Hvis disse tilbud får problemer med driften, er der aftalt en task-force procedure for, hvordan tilbuddet hurtigt kan støttes, hvis der fortsat er behov for de ydelser tilbuddet leverer.

Specialundervisning

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen, men de 17 kommuner i Region Sjælland har valgt at koordinere de tilbud, hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet .

Tilbuddene indgår i bilag til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for udviklingsstrategi og styringsaftale samt takstafale.

Styringsaftale

Forslag til fokusområder for rammeaftalen 2018-19

Fokusområde 7: Stigende behov for støtte

Der har på voksenområdet været en tilgang af borgere med behov for botilbud igennem en årrække og udviklingen fortsætter. Der er behov for en nærmere analyse af, hvilke grupper af borgere der er tale om, og hvad baggrunden for væksten er. Med udgangspunkt i analysens tilvejebragte viden målgruppe samt årsager til den oplevede vækst overvejes forslag til indsatser, der kan modvirke udviklingen.

Markedsmodning

Det sidste led i strategien er arbejdet med markedsmodning. Der er gennemført 2 udbud i forhold til henholdsvis borgere med autisme og domsanbragte. Der arbejdes aktuelt med et udbud i forhold til pladser på døgninstitutioner og opholdssteder til unge, hvor 6 kommuner deltager. Der er ikke modtaget tilbud fra offentlige tilbudsgivere. Det forventes, at der kommer en status på resultatet af udbudssamarbejdet i efteråret.

Takster

KKR Sjælland besluttede den 13. juni 2016, at "takstinstrumentet" i form af henstilling over for kommunerne om en given procent takstreduktion ikke anvendes i 2017, men i stedet opfordrer alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private. Det anbefales, at en given takstreduktion ikke anvendes i 2018.

Principper i styringen

Alle takster for institutioner omfattet af styringsaftalen beregnes efter samme principper:

- Mindst mulig administration
- Færrest mulige takster
- Færrest mulige tillægsydelse

Dette er uddybet i takstaftalen som er bilag til styringsaftalen.

Som udgangspunkt er kommunale og regionale tilbud, der anvendes af flere kommuner omfattet af Styringsaftalen.

Standardkontrakter for børneområdet og for voksenområdet, samt oversigt over hvilke tilbud, der indgår i styringsaftalen, indgår som bilag til styringsaftalen for 2018.

Børnehus Sjælland

Børnehus Sjælland arbejder med sager omkring overgreb på børn, og er et rådgivende og undersøgende tilbud for kommuner, sygehuse og politikredse i region Sjælland.

I 2016 var der 262 sager, hvilket er 38 % over det budgetterede. I 2018 forventes 315 sager, hvilket vil betyde en stigning i forhold til budgettet i 2017 på 31 %.

Børnehus Sjælland forventer at være på niveau med de øvrige regioner i 2018 mht. taksten.

Socialtilsyn

Kommuner og region skal i forbindelse med styringsaftalen drøfte Socialtilsyn. Socialtilsynet udarbejder en årlig rapport om tilbuddenes kvalitet.

Årsrapporten for 2016 retter særlig fokus på plejefamilieområdet og problematikken omkring rekruttering af plejefamilier, hvis antal er faldende.

Taksterne for tilsyn er drøftet i foråret 2017, og taksterne skal bringes på niveau med de andre regioner i 2019, dog bør der allerede fra 2018 fokus på at reducere taksterne.

Bilagsoversigt til Rammeaftale 2018

Bilag 1: Hovedbilag til Styringsaftale og Udviklingsstrategi 2018 rettet til det administrative niveau i kommunerne og regionen

Bilag 2: Tilføjelse til hovedbilag: Specialundervisning i folkeskolen 2017

Bilag 3: Takstaftale 2018

Bilag 4: Paragrafområder i rammeaftalen for det specialiserede social-og undervisningsområde

Bilag 5: Tilbudsoversigt 2018

Bilag 6: Vejledning til standardkontrakter

Bilag 7: Standardkontrakt for voksenområdet

Bilag 8: Standardkontrakt for børneområdet

Bilag 9: Kommunernes tilbagemeldinger til rammeaftale 2018

Bilag 10: Notat vedrørende lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Bilag 11: Ny [proces for rammeaftale 2018](#)

Bilag til takstaftalen:

1. Model for takstberegning
- 2A. Eksempel på normal takstberegning
- 2B. Eksempel på beregning af § 85
3. Eksempel på beregning ved etablering af tilbud
4. Eksempel på beregning ved nedlæggelse af tilbud
5. Notat fra Velfærdsministeriet omkring overførsel af over-/underskud

Bilagene kan findes på [hjemmesiden](#)